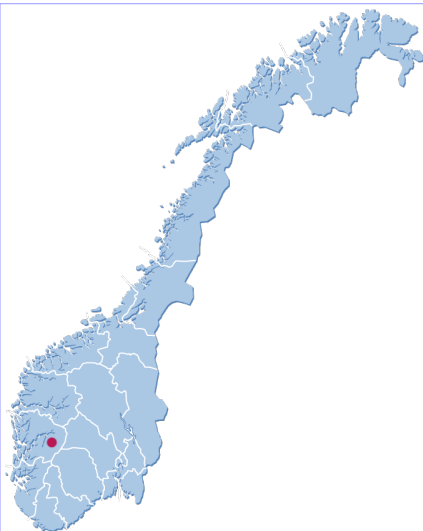
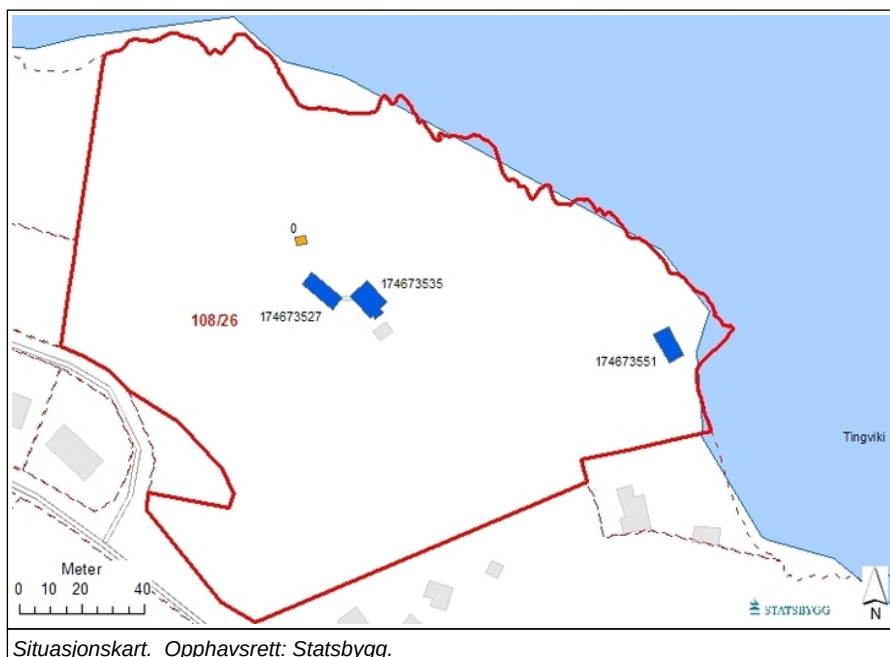

Bygnings- og eiendomsdata

Fylke: Hordaland
 Kommune: 1231/Ullensvang
 Opprinnelig funksjon: Bolig
 Nåværende funksjon: Hytte / Fritid
 Foreslått vernekategori: Verneklasse 1, fredning
 Totalt antall bygg: 6

Bygningsoversikt, omfang vern

Byggnr	Byggnavn	Oppført	Verneklasse	Omfang	GAB nr	Gnr/Bnr
10332	ANNEKS	1900	Verneklasse 1, fredning	Eksteriør/Interiør	174673527	108/26
10333	NØST	1900	Verneklasse 1, fredning	Eksteriør	174673551	108/26
9903392	Vinkjeller	1920 - 1930	Verneklasse 2, bevaring	Eksteriør	-0-	108/26
10331	VÅNINGSHUS	1900	Verneklasse 1, fredning	Eksteriør/Interiør	174673535	108/26

Vern kompleks

Formål: Formålet med å frede Tingvika er å sikre en godt bevart fritidseiendom, bygningenes arkitektoniske uttrykk og anlegget som helhet.

Begrunnelse: Formålet er videre å sikre Tingvika som dokumentasjon på annen type bebyggelse i universitetets eie. Tingvika er et helhetlig hytte- og fritidsanlegg med arkitekturhistoriske kvaliteter. Anlegget fremstår som opprinnelig, og er i god stand.

Tingvika ble gitt til UiB i gave. Tingvika har ikke hatt undervisning- eller forskningsfunksjon for UiB, men er en verdifull eiendom i UiBs eie. Det finnes flere eksempler på at universitetene får bygninger i gave. Tingvika er en god representant for dette fenomenet. Bevaring av anlegget vil også sikre et hytte- og fritidsanlegg som er i statlig eie.

Omfang: Fredningen omfatter de opprinnelige bygningene, oppført rundt 1900: våningshus, anneks og naust. Vinkjeller settes i verneklasse 2, bevaring.

Beskrivelse kulturmiljø

UiB

Universitet i Bergen er i landsverneplansammenheng organisert med mange komplekser med ofte bare en bygning tilordnet det enkelte kompleks. Katalogoppslaget for 3377 Muséplass 3 Naturhistorisk museum benyttes som hovedoppslag for UiB.

TINGVIKEN

Tingviken, ved Utne i Hardanger, Ullensvang, Hordaland.

Eiendommen består av seks bygninger. Våningshus, anneks og naust er oppført rundt 1900. Antageligvis er også utdoen fra samme tid. Vinkjelleren er antageligvis oppført på 1920-tallet og uthuset er fra 1975. Anlegget er et helhetlig landsted i Hardanger som fremstår som opprinnelig og meget godt bevart. Anlegget eies av UiB etter at de fikk det i gave i 1968.

Anlegget omkring husene er preget av tallrike tørrmurer som for det meste er intakte. Forbindelsen mellom husene er anlagt på en gangsti/hagegang bygget opp av tørrmur. Framfor hovedhuset er det murt opp en terrasse der det fører to trapper ned til en lavere terrasse med spor etter bed (skiferheller satt på høykant). I plenen foran huset finnes nesten symmetrisk plassert to steinsettinger (trolig takstein på kant) som avmerker et skille mellom felt som kan ha vært dekket av grus og noe med plen. To dammer finnes i anlegget (en er trolig en karusssdam). Bjørkebeplantningen fra naustet og oppover mot huset er gammel, trolig plantet omkring 1900 av Bell. Tørrmurene som danner terrasser, gangsti og hageanlegg er en del av det helhetlige anlegg.

Eiendommen heller ned mot fjorden og er bevokst med skog.

Kilde:

Per Harald Salvesen og Dagfinn Moe, Universitetets hageutvalg: "Tingviken, Utne i Hardanger - hagerapport. Befaring 12.-13. september 2006".

Eiendomshistorikk

TINGVIKEN I ELDRE TID:

Som navnet sier har Tingviken hatt en sentral plass i den lokale historien, både som tingsted og rettersted. På stedet fantes der flere store gravhauger, de fleste av disse er nå borte. I gravhaugene ble det gjort flere interessante fortidsminne-funn. Lokalhistorien forteller om en avretting som fant sted i Tingviken på 1700-tallet. Da ble en gift mann dømt for å ha hatt omgang med en ugift kvinne som het Kari. Historien forteller at hun ble tvunget til å se på mens de halshugget mannen. Hodet ble satt på en staur på stranden der nøstet ligger idag.

TIDLIGERE EIERE PÅ 1800-TALLET:

Ifølge Bård Kolltveits bygdebok ble plassen skilt fra b.nr. 10 på Utne en gang på midten av 1800-tallet. Første brukeren het Hans.

ENGELSKMANNEN JOHN H. BELL:

Den engelske adelsmann John H. Bell overtok bruket på slutten av 1800-tallet. Bell skal ha kommet i unåde ved det engelske hoff, og måtte derfor flykte fra landet for en tid. Så vidt vi vet hadde han bakgrunn fra manufakturindustrien i Manchester. Bell fikk bygget huset av restematerialer fra Utne kirke. Det er også han som har arbeidet opp hageanlegget. Noen hevder at Bell gjorde det meste av murarbeidet selv, andre hevder at han leiet arbeidsfolk til dette. Om sommeren var 2-3 mann i arbeid for å stelle hagen, bl.a. gikk mye av tiden med til å fylle vann i dammene som en fremdeles kan se rester av ovenfor huset. Om Bell blir det fortalt at han levde et forholdsvis anonymt og tilbaketrukket liv i Tingviken. Likevel, maten fikk han hver dag levert fra Utne hotell, og klesvasken satt han bort til konen til smeden i Utne.

Pipen i Tingviken var lenge et begrep i Hardanger. Karene som bygget pipen gjorde en slett jobb. Det ble sagt at mens den ene skulle hente betalingen, måtte den andre støtte byggverket så det ikke raste sammen. «Det er like dårlig som pipen i Tingviken» sa folk i Hardanger når noe gikk galt.

Da Bell på sine eldre dager reiste tilbake til England, ville han kvitte seg med eiendommen her. Han var først i kontakt med noen engelske prester som ikke så seg råd til å overta. I 1923 gav Bell eiendommen til skipsreder Grolle-Olsen fra Bergen, som bodde her hver sommer i mange år.

GAVE TIL UNIVERSITETET I 1971:

Eiendommen ble gitt i testamentarisk gave til Universitetet i Bergen fra skipsreder Olaf Grolle-Olsen og hans frue Louise den 26.10.1960. Eiendommen ble overdratt vederlagsfritt i 1968 (verdien settes til kr 20 000), og den ble tatt i bruk i 1971.

Verneverdige bygg

Byggnr: 10331
GAB nr: 174673535
Navn: VÅNINGSHUS
Oppført: 1900

Byggnr: 10332
GAB nr: 174673527
Navn: ANNEKS
Oppført: 1900

Byggnr: 10333
GAB nr: 174673551
Navn: NØST
Oppført: 1900

Byggnr: 9903392
GAB nr: -0-
Navn: Vinkjeller
Oppført: 1920 - 1930

Opprinnelig gullregn i forgrunnen. Opphavsrett: UiB.

Sti fra anneks til vinkjeller. Opphavsrett: UiB.

Tingviken sett fra fjorden med naustet til venstre og badeviken til høyre. Opphavsrett: UiB.

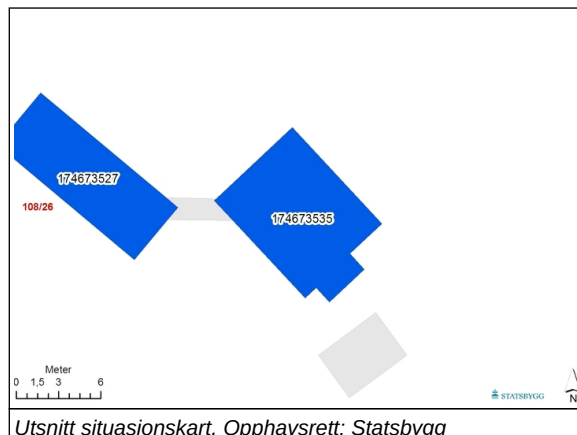
Hovedhus til venstre og anneks til høyre. Opphavsrett: UiB.

Hovedhus til venstre og anneks til høyre. Opphavsrett: UiB.

Bygnings- og eiendomsdata

Ansvarssted/etat:	UNIVERSITETET I BERGEN
GAB nr:	174673535
Gnr/bnr:	108/26
Oppført:	1900
Byggherre:	John H. Bell
Arkitekt:	
Opprinnelig funksjon:	Bolig/bosetning
Nåværende funksjon:	Fritid
Bygningsart:	Bolig
Regulering:	Regulert: Friområde, reguleringsplan for Utne - Sletthagen, vedtatt 4.11.2002.
Vernestatus:	

Sammendrag bygningsbeskrivelse

En etasjes trebygning i sveiteserstil med liggende panel og tungeskeer på taket.

Sammendrag bygningshistorie

Oppført som bolig i 1900. Framfor huset er det murt opp en terrasse der det fører to trapper ned til en lavere terrasse med spor etter bed (skiferheller satt på høykant). I plenen foran huset finnes nesten symmetrisk plassert to steinsetninger. For å lette adkomst og sambruk mellom husene, ble det anlagt en gangvei/sti, bygget opp med naturstein.

Vern

Formål:	Formålet er å frede bygningens arkitektoniske uttrykk, detaljering og materialbruk, og som del av et helhetlig anlegg. Videre er formålet å sikre gjenværende opprinnelig interiør.
Begrunnelse:	Våningshuset fremstår som opprinnelig, med arkitektonisk kvalitet og er en viktig bygning i det helhetlige miljøet.
Omfang:	Eksteriør. Interiør.
Vernekategori:	Verneklasse 1, fredning

Sett mot sjøen. Opphavsrett: UiB.

Hovedhus. Sjøen i bakgrunn. Opphavsrett: UiB.

BYGNING 10331 VÅNINGSHUS

Kompleks 3394 TINGVIKA

Hovedhuset, nordøst fasade. Opprinnelig nat.steinsmur og trapp.
Opphavsrett: UiB.

Hovedhus. Opphavsrett: UiB.

Inngang hovedhus. Opphavsrett: UiB.

Stue i hovedhus. Opphavsrett: UiB.

Kjøkken i hovedhus. Opphavsrett: UiB.

Soverom i hovedhus, med dobbelseng og køyeseng. Opphavsrett: UiB.

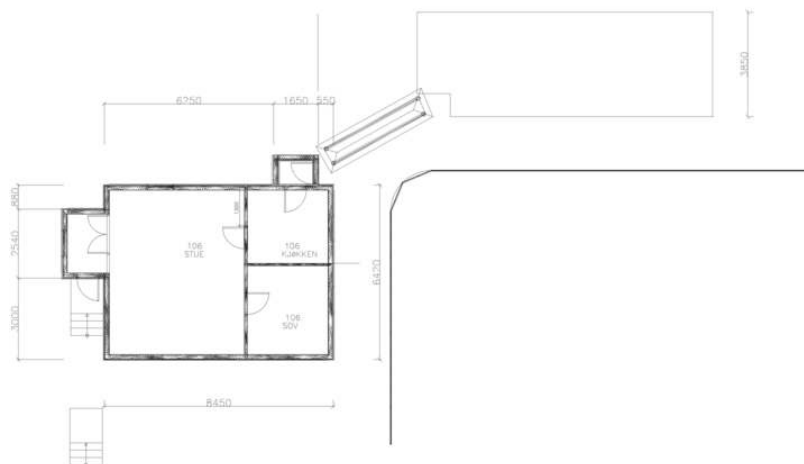

Bad tilknyttet soverom med dobbelseng og køyeseng. Opphavsrett: UiB.

Den østlige trappen ned fra huset. Ved nederste trinn er symmetrisk plassert to bregner (som stauder) og en daglilje. Opphavsrett: UiB.

550, Hytte-01, Tingviken

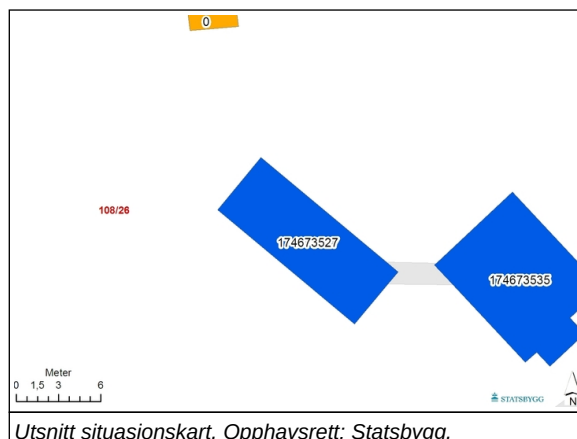

Hovedhuset, antagelig tatt fra Grolle-Olsens tid. (ref. UBB-BS-OK-02226). Foto: Ukjent. Opphavsrett: Billedsamlingen; Universitetsbiblioteket i Bergen.

Plantegning 1. etasje. Opphavsrett: UiB.

Bygnings- og eiendomsdata

Ansvarssted/etat:	UNIVERSITETET I BERGEN
GAB nr:	174673527
Gnr/bnr:	108/26
Oppført:	1900
Byggherre:	John H. Bell
Arkitekt:	
Opprinnelig funksjon:	Bolig/bosetning
Nåværende funksjon:	Fritid
Bygningsart:	Bolig
Regulering:	Regulert: Friområde, reguleringsplan for Utne - Sletthagen, vedtatt 4.11.2002.
Vernestatus:	

Sammendrag bygningsbeskrivelse

Langstrakt trebygning i en etasje i sveitserstil, med liggende panel og tradisjonelt saltak. Takteking med tungeskiifer.

Sammendrag bygningshistorie

"Vi har ingen datering på mellomtak, men det er grunn til å tru at det kom samstundes med at annekset vart bygd på og om fyrste gongen, - før Universitetet overtok. Universitetet gjorde og ei ombygging på 70-talet. Soveromma vart modernisert og det vart lagt inn toalett og dusj i den påbygde enden (mot hovudhus). Soveromma vart tilbakeført i 2007."
 Kilde: Bygningssjef Åse Tveitnes, Eigedomsavdelinga, UiB, 02.02.2010.

Vern

Formål:	Formålet er å sikre bygningens arkitektoniske uttrykk, detaljering og materialbruk, og som del av et helhetlig anlegg. Videre er formålet å sikre gjenværende opprinnelig interiør.
Begrunnelse:	Annekset fremstår som opprinnelig, med arkitektonisk kvalitet og er en viktig bygning i det helhetlige miljøet.
Omfang:	Eksteriør. Interiør.
Vernekategori:	Verneklasse 1, fredning

Anneks med hovedhus og tak i bakgrunn Opphavsrett: UiB.

Familierom i anneks, med køyeseng og dobbelseng. Opphavsrett: UiB.

BYGNING 10332 ANNEKS

Kompleks 3394 TINGVIKA

Anneks sett fra sti mot vinkjeller. Opphavsrett: UiB.

Anneks før restaurering. Opphavsrett: UiB.

Familierom i anneks, med køyeseng og dobbelseng. Opphavsrett: UiB.

Soverom i anneks før restaurering. Opphavsrett: UiB.

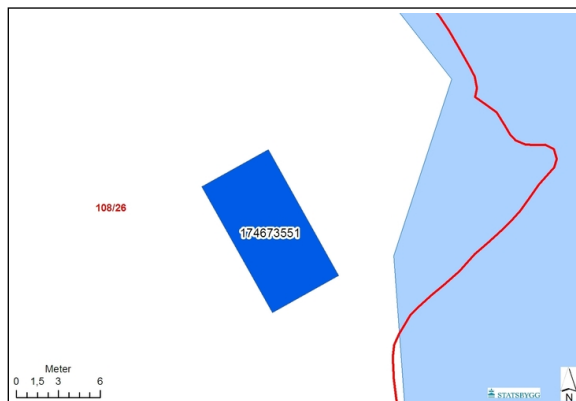
Soverom i anneks, med to senger. Opphavsrett: UiB.

Inngang soverom i anneks. Opphavsrett: UiB.

Bygnings- og eiendomsdata

Ansvarssted/etat:	UNIVERSITETET I BERGEN
GAB nr:	174673551
Gnr/bnr:	108/26
Oppført:	1900
Byggherre:	John H. Bell
Arkitekt:	
Opprinnelig funksjon:	Bolig/bosetning
Nåværende funksjon:	Fritid
Bygningsart:	Naust
Regulering:	Uregulert: null
Vernestatus:	

Utsnitt situasjonskart. Opphavsrett: Statsbygg.

Sammendrag bygningsbeskrivelse

Naustet står slik det ble bygget, samtidig som hovedhuset ca 1900. Trebygning med stående panel, saltak med kvadratisk skiferheller.

Sammendrag bygningshistorie

Interiør naust: "Det er eit rom i bakkant av naustet med lem og trapp. Det er pipe i dette rommet, men omnen er fjerna. Den fyrste eigaren hadde ein flott badekar her (som no er på utlån til Hardanger Folkemuseum). Det er og lem på sjølve naustet."
(Kilde: Bygningssjef Åse Tveitnes, Egedomsavdelinga, UiB, 25.01.2010.)

"Det var sjøvegen som vart nytta fram til eigedommen dei fyrste åra. Det vert fortalt at rommet bak naustet var badet. Her vart det varma opp vatn for karbad."
(Kilde: Bygningssjef Åse Tveitnes, Egedomsavdelinga, UiB, 02.02.2010.)

Vern

Formål:	Formålet er å frede bygningens arkitektoniske uttrykk og som del av et opprinnelig helhetlig anlegg.
Begrunnelse:	Nøstet fremstår som opprinnelig, med arkitektonisk kvalitet og er en viktig bygning i det helhetlige miljøet.
Omfang:	Eksteriør.
Vernekategori:	Verneklasse 1, fredning

Naust. Sydvest fasade. Opphavsrett: UiB.

Naust. Opphavsrett: UiB.

BYGNING 10333 NØST

Kompleks 3394 TINGVIKA

Naust. Sydfasade. Opphavsrett: UiB.

Naust. Nordøst fasade. Opphavsrett: UiB.

Naust. Vestfasade. Opphavsrett: UiB.

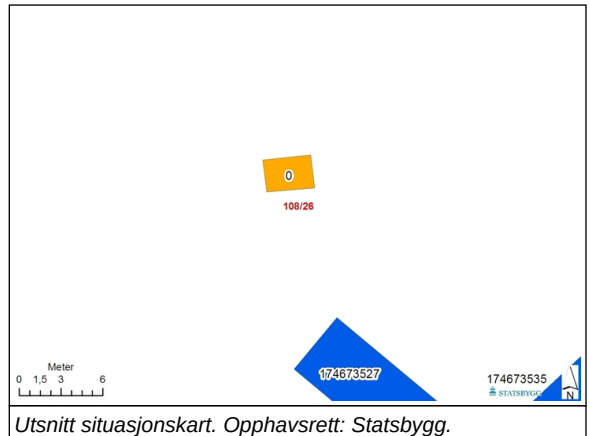
Interiør, sett mot syd. Opphavsrett: UiB.

BYGNING 9903392 Vinkjeller

Kompleks 3394 TINGVIKA

Bygnings- og eiendomsdata

Ansvarssted/etat:	UNIVERSITETET I BERGEN
GAB nr:	-0-
Gnr/bnr:	108/26
Oppført:	1920 - 1930
Byggherre:	
Arkitekt:	
Opprinnelig funksjon:	Fritid
Nåværende funksjon:	Fritid
Bygningsart:	
Regulering:	Uregulert: null
Vernestatus:	

Sammendrag bygningsbeskrivelse

Kjeller/bygning i mur, lagt inn i terrenget slik at kun front er synlig, med adkomst fra gangsti.

Sammendrag bygningshistorie

Usikkert byggeår, UiB mener den er fra 1920 tallet.

Vern

Formål:	Formålet er å frede Vinkjellerens karakter og som del av et helhetlig anlegg.
Begrunnelse:	Vinkjelleren er en del av det helhetlige hytteanlegget.
Omfang:	Eksteriør.
Vernekategori:	Verneklasse 2, bevaring

Utsnitt vinkjeller. Opphavsrett: UiB.